

Vládní návrh

NÁVRH

Zákon

ze dne 2012,

kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o rozpočtových pravidlech

Čl. I

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 493/2000 Sb., zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 187/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 482/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 174/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 26/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 109/2009 Sb., zákona č. 154/2009 Sb., zákona č. 214/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 417/2009 Sb., zákona č. 421/2009 Sb., zákona č. 139/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb. a zákona č. 465/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 3 písm. h) body 3 a 4 včetně poznámky pod čarou č. 3a znějí:

„3. účtech ministerstva pro řízení likvidity státní pokladny a pro řízení státního dluhu, s výjimkou účtů, které ministerstvo za tímto účelem zřizuje v bankách a pobočkách zahraničních bank⁴⁾ (dále jen „banka“),

4. účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny rozpočtům územních samosprávných celků,³⁾ státním fondům, Národnímu fondu, rezervním fondům organizačních složek státu, do státních finančních aktiv a na účtech určených ke správě peněžních prostředků z vybraných cel určených k odvodům do vlastních zdrojů Evropské unie^{3a)},

3a) Článek 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady 2007/436/ES, Euratom, ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství.“

2. V § 3 písm. h) bodě 7 se slova „a účtech státních fondů vedených v bankách a pobočkách zahraničních bank⁴⁾ (dále jen „banka“) nebo uložených na účtech vedených u České národní banky“ zrušují.

3. V § 3 písm. h) se doplňují body 8 až 15, které znějí:

„8. účtech Pozemkového fondu České republiky, státních fondů a Národního fondu,

9. zvláštních účtech ministerstva podle zákona, kterým se ruší Fond národního majetku České republiky,

10. účtech státní organizace Správa železniční dopravní cesty určených k příjmu dotací ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu,

11. účtech územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a účtech územních samosprávných celků určených k příjmu výnosů daní nebo podílu na nich, převáděných těmto příjemcům správcem daně podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní,

12. účtech Regionálních rad regionů soudržnosti určených k příjmu dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu a Národního fondu na financování

programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie podle zákona upravujícího podporu regionálního rozvoje,

13. účtech veřejných výzkumných institucí určených k příjmu podpor výzkumných záměrů nebo projektů výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu podle zákonů upravujících veřejné výzkumné instituce a podporu výzkumu a vývoje a dotací na další činnost ze státního rozpočtu,

14. účtech veřejných vysokých škol určených k příjmu příspěvků ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost, k příjmu podpor výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ze státního rozpočtu podle zákona upravujícího vysoké školy a dotací ze státního rozpočtu a Národního fondu,

15. účtech dalších právnických osob vedených se souhlasem ministerstva u České národní banky.“.

4. V § 3 písm. i) se slova „peněžní likvidity státního rozpočtu, zejména“ nahrazují slovy „státního dluhu s výjimkou peněžních operací na účtech řízení likvidity státní pokladny; jsou jimi zejména“.

5. V § 3 se na konci písmene n) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno o), které zní:

„o) rozpočtovým systémem informační systém veřejné správy spravovaný ministerstvem, v němž se

1. soustřeďují údaje potřebné pro sestavení státního rozpočtu, střednědobého výhledu za oblast státního rozpočtu a rozpočtového provizoria, pro hodnocení plnění státního rozpočtu a pro hospodaření v rozpočtovém provizoriu,

2. sestavuje státní rozpočet, střednědobý výhled za oblast státního rozpočtu a rozpočtové provizorium,

3. mění údaje na základě změny zákona o státním rozpočtu,

4. provádějí rozpočtová opatření,

5. stanoví výše finančních prostředků, které je možno vynaložit na úhradu závazků (dále jen „rezervace“),

6. vedou rozpočty organizačních složek státu a chronologické evidence rozpočtových opatření,
7. zpracovávají údaje předané Českou národní bankou o provedených operacích za státní rozpočet,
8. zobrazuje plnění státního rozpočtu dle rozpočtové skladby a vznik, evidence a snižování nároků z nespotřebovaných výdajů.“.

6. Za § 3 se vkládá nový § 3a, který zní:

□ § 3a

V případě nesouladu údajů vedených v rozpočtovém systému s údaji vedenými mimo rozpočtový systém se považují za správné údaje vedené v rozpočtovém systému.“.

7. V § 4 odstavec 1 zní:

„(1) Zároveň s návrhem státního rozpočtu se zpracovává střednědobý výhled, který obsahuje očekávané příjmy a výdaje státního rozpočtu a státních fondů na jednotlivá léta, na která je sestavován, a to v členění podle rozpočtové skladby, a předpoklady a záměry, na základě nichž se tyto příjmy a výdaje očekávají. Práce na sestavení střednědobého výhledu řídí ministerstvo.“.

8. V § 4 odstavec 3 zní:

„(3) Střednědobý výhled se sestavuje na období 2 let bezprostředně následujících po roce, na který je předkládán státní rozpočet; jeho součástí jsou ukazatele podle odstavce 1 za rok, na který se předkládá státní rozpočet. U výdajů na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie odpovídá období střednědobého výhledu době jejich financování. U závazků státu vyplývajících ze schválených koncesních smluv^{4e)} odpovídá období střednědobého výhledu době trvání závazku. V případě úvěrů, na které byla poskytnuta státní záruka, odpovídá období střednědobého výhledu stanovené době jejich splácení.“.

9. V § 8 odstavce 3 a 4 znějí:

„(3) Návrh celkových příjmů a celkových výdajů kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Kancelář prezidenta republiky, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář veřejného

ochránce práv předloží správci těchto kapitol rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny, který o návrzích rozhodne do 20. června běžného roku.

(4) Pokud nedojde k rozhodnutí podle odstavce 3 ve stanoveném termínu, stanoví správcům kapitol uvedených v odstavci 3 návrh celkových příjmů a celkových výdajů ministerstvo.“.

Poznámka pod čarou č. 11c se zrušuje.

10. V § 8 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Na základě návrhů schválených podle odstavce 3, nebo stanovených podle odstavce 4, vypracují správci kapitol uvedených v odstavci 3 návrhy rozpočtů svých kapitol v rozpočtovém systému.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

11. V § 8a odstavec 1 zní:

„(1) Střednědobý výdajový rámec tvoří celkové výdaje státního rozpočtu a státních fondů na každý z roků, na které je sestavován střednědobý výhled, s výjimkou dotací státním fondům. Stanoví jej na návrh vlády Poslanecká sněmovna svým usnesením, a to vždy jednou částkou.“.

12. V § 8a odst. 3 se slova „, a dále tak, že se k ní přičtou výdaje podle odstavce 1 písm. a) a b)“ zrušují.

13. V § 8b odst. 3 se za větu první vkládají věty „Společně s těmito údaji oznámí ministerstvo správcům kapitol další závazné číselné údaje. Správci kapitol postupují obdobně vůči organizačním složkám státu v jejich působnosti.“.

14. § 9 včetně nadpisu zní:

„§ 9

Rozpočtové provizorium

(1) Není-li Poslaneckou sněmovnou schválen zákon o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok před prvním dnem rozpočtového roku, hospodaří organizační složka

státu v době od prvního dne rozpočtového roku do dne nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu na tento rozpočtový rok (dále jen "období rozpočtového provizoria") podle ukazatelů rozpočtového provizoria.

- (2) Ukazatele rozpočtového provizoria stanoví v rozpočtovém systému ministerstvo v součinnosti se správci kapitol jako závazné ukazatele čerpání výdajů pro období rozpočtového provizoria. Správci kapitol rozepíší tyto ukazatele na organizační složky státu ve své působnosti. Organizační složky státu na základě tohoto rozpisu zpracují svůj rozpočet a vloží jej do rozpočtového systému.
- (3) Ukazatele podle odstavce 2 se zpracovávají na jednotlivé měsíce. Jejich nejvyšší možná celková výše je jedna dvanáctina celkových výdajů státního rozpočtu stanovených posledním schváleným zákonem o státním rozpočtu. Měsíční ukazatele stanovené pro výdaje se sčítají.
- (4) Je-li Poslaneckou sněmovnou schválen zákon o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok před prvním dnem rozpočtového roku, avšak nenabude-li v tento den účinnosti, řídí se rozpočtové hospodaření v období rozpočtového provizoria tímto schváleným zákonem o státním rozpočtu.
- (5) V období rozpočtového provizoria čerpají organizační složky státu prostředky do výše jim stanovených závazných ukazatelů.
- (6) Organizační složky státu jsou v období rozpočtového provizoria oprávněny k přesunům prostředků v rámci jednotlivých závazných ukazatelů.
- (7) Příjmy a výdaje uskutečněné v období rozpočtového provizoria se stávají příjmy státního rozpočtu a výdaji státního rozpočtu dnem nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu na příslušný rok.“.

15. V § 12 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Z informačního systému jsou předávány údaje do rozpočtového systému.“.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 6 a 7.

16. V § 12 odst. 7 se číslo „5“ nahrazuje číslem „6“.

17. V § 14 odst. 9 se slova „odstavec 8“ nahrazují slovy „odstavce 7 a 8“ a slova „odst. 8“ se nahrazují slovy „odst. 6“.
18. V § 16 odst. 1 se slova „stanoveného limitu“ nahrazují slovy „peněžních prostředků rezervovaných postupem podle § 34 odst. 4“.
19. V § 23 odst. 2 se slova „jeho zanesením do chronologické evidence“ nahrazují slovy „změnou údajů v rozpočtovém systému“.
20. V § 24 odst. 5 se věta poslední zrušuje.
21. V § 25 odstavce 10 a 11 znějí:
„(10) Rozpočtové opatření se provádí změnou údajů vedených v rozpočtovém systému.
(11) Chronologické evidence všech rozpočtových opatření provedených v průběhu roku jsou vedeny v rozpočtovém systému. Zpracovávají se v celém rozsahu rozpočtové skladby.“.
22. V § 25 se doplňuje odstavec 12, který zní:
„(12) Prostředky státního rozpočtu, které jsou v rozpočtovém systému rezervovány postupem podle § 34 odst. 4, nemohou být předmětem rozpočtového opatření.“.
23. V § 26 odst. 1 písm. g) se slova „, paragrafu a zdrojové jednotky rozpočtové skladby“ nahrazují slovy „a paragrafu“.
24. V § 33 odstavce 1 až 3 znějí:
„(1) Peněžní prostředky státní pokladny jsou odděleně vedeny na účtech uvedených v § 3 písm. h) (dále jen „účty podřízené státní pokladně“).

(2) Souhrnné účty státní pokladny a účty podřízené státní pokladně vede Česká národní banka v korunách českých a v jednotné evropské měně, případně v dalších měnách dohodnutých ve smlouvě podle odstavce 4. Účty podřízené státní pokladně jsou podřízeny jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny, a to podle jednotlivých měn, ve kterých jsou účty podřízené státní pokladně vedeny.“

(3) Celkový součet netermínovaných prostředků na účtech podřízených jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny nesmí být záporný.“.

25. V § 33 odst. 4 se slova „souhrnného účtu“ nahrazují slovy „souhrnných účtů“ a slova „zůstatku na tomto účtu“ se nahrazují slovy „zůstatků na těchto účtech“.

26. V § 33 odstavce 6 a 7 znějí:

„(6) Úroky ze souhrnného účtu jsou příjmem státního rozpočtu a úhrady za bankovní služby u účtů podle § 3 písm. h) bodů 1 až 9 jsou výdajem státního rozpočtu.

(7) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 10 až 15 mohou převést peněžní prostředky na nich vedené na účty, které nejsou podřízeny státní pokladně. Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 1 až 9 nesmějí být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně. Ministerstvo může kontrolovat dodržování této povinnosti.“.

27. V § 33 se doplňují odstavce 8 a 9, které znějí:

„(8) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bod 10 až 15 obdrží od ministerstva namísto úroku peněžní plnění tento úrok nahrazující; v tomto případě Česká národní banka neověřuje rezervaci postupem podle § 34 odst. 5. Výši peněžního plnění nahrazujícího úrok stanoví ministerstvo oznámením na svých internetových stránkách.

(9) Platební režim výdajů zpravodajských služeb České republiky^{2a)} se řídí zvláštním režimem dohodnutým s ministerstvem.“.

28. V § 34 odstavec 3 zní:

„(3) Přebytky prostředků na jednotlivých souhrnných účtech státní pokladny může ministerstvo krátkodobě ukládat nebo investovat na finančním trhu; disponibilní zůstatky peněžních prostředků na jednotlivých účtech podřízených souhrnnému účtu státní pokladny se těmito operacemi nemění. Ustanovení § 36 odst. 7 tím není dotčeno.“.

29. V § 34 se za odstavec 3 se vkládají nové odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Dříve než organizační složce státu vznikne právní důvod pro výdej peněžních prostředků státního rozpočtu, rezervuje organizační složka státu příslušná k platbě předpokládanou výši

těchto prostředků ve svém rozpočtu, a to v rozsahu třídění daného rozpočtovou skladbou. Takto stanovenou výši rezervace může organizační složka státu měnit, nebo může rezervaci zrušit. Předběžná řídicí kontrola podle zvláštního právního předpisu²²⁾ musí být provedena před provedením rezervace. Nebyla-li úhrada výdeje provedena do konce rozpočtového roku, musí být rezervace potvrzena nejpozději do konce ledna následujícího rozpočtového roku, a to vždy před provedením platby.

(5) Česká národní banka ověřuje provedení rezervace peněžních prostředků v rozpočtovém systému podle odstavce 4 po předání platebního příkazu na vrub účtu organizační složky státu. Nejsou-li v rozpočtu organizační složky státu odpovídající peněžní prostředky rezervovány, Česká národní banka platební příkaz odmítne. V případech, kdy rozpočtový systém není v provozu, provádí Česká národní banka platby na pokyn ministerstva.“

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 6.

30. V § 37 se odstavce 5 a 6 zrušují.

Dosavadní odstavce 7 a 8 se označují jako odstavce 5 a 6.

31. V § 44 odst. 1 písm. g) se číslo „9“ nahrazuje číslem „10“.

32. V § 44a odst. 4 písm. b) se slova „územním finančním orgánem“ nahrazují slovy „finančním úřadem“ a slova „územní finanční orgán“ se nahrazují slovy „finanční úřad“.

33. V § 44a se na konci textu odstavce 7 doplňují slova „ke dni porušení rozpočtové kázně; ustanovení § 44 odst. 1 písm. j) není tímto dotčeno“.

34. V § 45 odst. 4 se slova „příslušném příjmovém rozpočtovém účtu“ nahrazují slovy „svém příjmovém účtu státního rozpočtu“ a slova „z příslušných výdajových rozpočtových účtů“ se nahrazují slovy „ze svého výdajového účtu státního rozpočtu“.

35. V § 45 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Každá organizační složka státu zřídí u České národní banky jeden příjmový a jeden výdajový účet státního rozpočtu. Výjimku z důvodu složité vnitřní organizační struktury organizační složky státu může povolit ministerstvo. Ministerstvo může zřídít jeden příjmový a jeden výdajový účet státního rozpočtu pro každou kapitolu, jejímž je správcem.“.

Dosavadní odstavce 5 až 11 se označují jako odstavce 6 až 12.

36. V § 45 odst. 6 se slova „ , účty pro vnitřní organizační jednotky, o kterých vedoucí organizační složky státu rozhodl, že hospodaří se zálohou,“ a slovo „dále“ zrušují.

37. V § 45 odst. 8 se číslo „5“ nahrazuje číslem „6“ a věta druhá se zrušuje.

38. V § 49 odst. 10 se za slovo „poplatky,“ vkládají slova „podíl na clech podle § 6 odst. 1 písm. c),“ a za slovo „části,“ se vkládají slova „a to včetně jejich příslušenství,“.

39. V § 50 odst. 2 se věty druhá a třetí nahrazují větami „O tyto prostředky, převedené na příjmový účet státního rozpočtu zřízený pro organizační složku státu, může organizační složka státu překročit rozpočet výdajů na financování reprodukce majetku. Nepoužitý zůstatek těchto prostředků převede organizační složka státu nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku na účet, ze kterého byly tyto prostředky převedeny.“.

40. § 52 zní:

„§ 52

(1) Ministr zahraničních věcí a ministr obrany jsou oprávněni určit vnitřní organizační jednotky svých ministerstev, které působí v zahraničí a kterým se poskytuje záloha na financování jejich provozních činností ze státního rozpočtu. Zálohy se poskytují v hotovosti nebo na běžné účty, které je možné zřídít u bank v zahraničí.

(2) Vnitřní organizační jednotky Ministerstva obrany jsou povinny zálohu vyúčtovat nejpozději k 31. prosinci rozpočtového roku, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Nejpozději ke dni vyúčtování zálohy vrátí Ministerstvo obrany nevyčerpané zálohy poskytnuté podle odstavce 1.

(3) Pokud ministr zahraničních věcí nebo ministr obrany určil vnitřní organizační jednotky hospodařící se zálohou, musí též určit zaměstnance, kteří odpovídají za hospodaření se zálohou, a uzavřít s těmito zaměstnanci písemné dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování podle zvláštního právního předpisu²⁷⁾.

(4) Vnitřní organizační jednotka, která vybírá jiné rozpočtové příjmy, než jsou výnosy daní, cel nebo pojistného na sociální zabezpečení, je povinna je odvést na příjmový účet zřízený pro organizační složku státu nejpozději koncem každého měsíce. Ministr zahraničních věcí nebo ministr obrany může nařídít odvod i v kratších lhůtách, a to stanovením termínu nebo stanovením částky, při jejímž dosažení musí být příjmy odvedeny.

(5) Jestliže je vnitřní organizační jednotka Ministerstva obrany oprávněna vybírat příjmy státního rozpočtu, nesmí z nich hradit výdaje.

(6) Ministerstvo zahraničních věcí může pro vnitřní organizační jednotky, které jsou zastupitelskými úřady České republiky v zahraničí, zřídit běžné účty u bank v zahraničí k soustředění jejich příjmů a k zajištění úhrady jejich výdajů. Tyto organizační jednotky jsou oprávněny používat soustředěné příjmy přímo na úhradu výdajů s tím, že Ministerstvo zahraničních věcí je povinno zajistit pravidelný souhrnný měsíční odvod jejich příjmů do státního rozpočtu. Příjmy a výdaje uskutečněné v zahraničí v období od 1. listopadu do 31. prosince těmito organizačními jednotkami se považují za příjmy a výdaje bezprostředně následujícího rozpočtového roku. Zálohy poskytované z účtu podle § 45 odst. 6 jsou zastupitelské úřady České republiky v zahraničí povinny měsíčně vyúčtovat.

(7) Úroky z účtů podle odstavců 1 a 6 jsou příjmem státního rozpočtu a úhrady za bankovní služby jsou výdajem státního rozpočtu. Zůstatky na těchto účtech koncem roku nepropadají.”.

41. § 65 se včetně nadpisu zrušuje.

42. V § 75a se slovo „úctů“ nahrazuje slovem „úctu“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Částka střednědobého výdajového rámce na rok 2015 stanovená Poslaneckou sněmovnou v usnesení k vládnímu návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2013 se při předložení zákona o státním rozpočtu na rok 2014 upraví podle § 8a odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Příspěvkové organizace, Pozemkový fond České republiky, státní fondy, Národní fond a organizační složky státu, které mají vedeny účty u bank, zřídí nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona místo nich nové účty u České národní banky, převedou na ně prostředky z dosavadních účtů u bank a dosavadní účty vedené u bank poté zruší. Nepřevedení prostředků z dosavadních účtů na nové účty se považuje za porušení rozpočtové kázně, na které se vztahují ustanovení § 44 a § 44a zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Organizační složky státu zruší nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona všechny účty, které jsou pro ně vedené, s výjimkou účtů uvedených v § 45 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu, výnosy daní nebo podíl na nich, podpory výzkumných záměrů nebo projektů výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu a příspěvky ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost, podpory výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ze státního rozpočtu podle zvláštního právního předpisu mohou být subjektům uvedeným v § 3 písm. h) bodech 10 až 14 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, poskytovány na dosavadní účty vedené u bank nejdéle po dobu 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Subjekty uvedené v § 3 písm. h) bodech 10 až 14 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zřídí účty v České národní bance určené pro příjem prostředků uvedených ve větě první ve lhůtě 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna lesního zákona

Čl. III

V § 46 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., odstavec 5 zní:

„(5) Vláda stanoví nařízením závazná pravidla poskytování finančních příspěvků a způsobu kontroly jejich využití.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna vodního zákona

Čl. IV

V § 102 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 20/2004 Sb. a zákona č. 150/2010 Sb., odstavec 3 zní:

„(3) Vláda stanoví nařízením závazná pravidla poskytování finančních prostředků a způsobu kontroly jejich využití.“.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013 s výjimkou části třetí a části čtvrté, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2014.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen „Rozpočtová pravidla“) tvoří základní právní rámec určující mimo jiné tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu a státního rozpočtu, hospodaření organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací, způsob řízení státní pokladny a řízení státního dluhu. Rozpočtová pravidla upravují ještě další vybrané oblasti, navrhovaná úprava se však dotýká pouze výše jmenovaných.

V oblasti střednědobého výhledu a státního rozpočtu dosavadní znění rozpočtových pravidel upravuje zejména věcný obsah, postup ministerstva financí při zpracování, součinnost subjektů podílejících se na přípravě a termíny a lhůty pro zpracování a předkládání. Nově se navrhuje zakotvit v zákoně, že organizační složky státu budou soustřeďovat údaje související s plněním termínů a povinností při zpracování státního rozpočtu a střednědobého výhledu v rozpočtovém systému. Uvedené údaje budou v členění podle rozpočtové skladby. Obdobně bude postupováno i v případě sestavení rozpočtového provizoria a změn zákona o státním rozpočtu. Pokud se jedná o rozpočtové provizorium, je ve stávajícím platném právním stavu zakotven postup, kdy se v podmínkách provizoria hospodaří a jaká výše výdajů se jednotlivým kapitolám uvolňuje, případně o jaké výdaje lze tuto výši překročit. Nově se navrhuje, aby organizační složky státu zpracovaly na základě limitů od Ministerstva financí a ve spolupráci se správci kapitol podrobný rozpočet závazných ukazatelů kapitol v rozpočtovém systému, a to na jednotlivé měsíce, v nichž se hospodaří v provizoriu. Organizační složky státu mohou čerpat prostředky v rámci rozepsaných kapitolních závazných ukazatelů, zároveň budou oprávněny v rámci těchto ukazatelů k přesunům prostředků.

Rozpočtová pravidla definují Informační systém programového financování (viz § 12 odst. 3), ve kterém se evidují specifická rozpočtová data, která vzhledem k nutnosti nevytvářet duplicitní informace, byla do rozpočtového systému začleněna. Nově se tedy navrhuje, aby Informační systém programového financování předával údaje do rozpočtového systému.

Stávající právní úprava nestanoví, kde mají organizační složky státu vést své rozpočty. Nově se navrhuje, aby je vedly v rozpočtovém systému. Zároveň se v rozpočtovém systému budou provádět rozpočtová opatření a povede jejich chronologická evidence. Doposud měla povinnost vést chronologickou evidenci organizační složka státu. V hospodaření organizačních složek státu dále bude nově zakotvena povinnost provést v rozpočtovém systému *stanovení výše finančních prostředků, které je možno vynaložit na úhradu závazků* (dále jen „rezervace“). Provedení této rezervace ověřuje Česká národní banka po přijetí příkazu k platbě. V systému se budou rovněž zpracovávat údaje o provedených operacích v České národní bance a zobrazovat plnění státního rozpočtu.

V rámci hospodaření organizačních složek státu byla umožněna existence více rozpočtových účtů jak příjmových, tak výdajových. Nově se zavádí omezení, kdy může každá organizační složka státu mít pouze jeden příjmový rozpočtový a jeden výdajový rozpočtový účet. Ministerstvo financí však z důvodu složité vnitřní organizační struktury může povolit výjimku. Dále existovala možnost, aby v rámci organizačních složek státu hospodařily její vnitřní organizační jednotky se zálohou. Tato možnost se zrušuje. Poskytování záloh je ponecháno pouze u Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva obrany, u jejich vnitřních organizačních jednotek působících v zahraničí. Rozpočtové limity, jejichž výši stanovoval správce kapitoly a nastavovala ČNB na výdajových účtech státního rozpočtu, budou zrušeny. Tento instrument nahradí povinnost provést rezervaci prostředků v rozpočtovém systému a ověření existence rezervace Českou národní bankou po přijetí příkazu k platbě.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

V kontextu nepříznivého vývoje ve fiskální oblasti, který byl ještě umocněn globální ekonomickou krizí, neustále sílí nejen mezinárodní, ale i vnitřní tlak na zlepšování efektivity a transparentnosti při hospodaření s prostředky státu. Ze srovnání fungování procesů a systémů řízení veřejných financí v České republice s procesy a postupy, které uplatňují hospodářsky vyspělé země Evropské Unie, vyplývá, že současná úroveň využívání moderních informačních technologií ve správě veřejných financí ani zvolené postupy neodpovídají plně standardům, které by českému státu umožňovaly dosahovat v této oblasti optima. Samotným problémem je nízká míra integrace mezi jednotlivými dosud rozvíjenými a využívanými systémy a neúplná podpora klíčových procesů. Hlavními důvody nefunkčnosti

jsou především přenosy dat probíhající mimo systémy, manuálně, faxem nebo telefonicky. Dále vyskytující se nekonzistence mezi daty z různých nasazených systémů, manuální zasahování do probíhajících procesů a v neposlední řadě vysoký podíl lidského faktoru, který může do procesů vnášet nepřesnosti a chyby. Bylo proto přistoupeno k věcné analýze náplně stávajícího rozpočtového procesu a procesu hospodaření s danými prostředky, a to včetně jejich legislativního zakotvení. Cílem této analýzy bylo zmapování stávajících postupů, zjištění neefektivit, duplicit či jiných nedostatků ztěžujících efektivní průběh či řízení procesu a navržení optimálního procesního postupu. Závěry uvedené analýzy pak byly promítnuty do zadání pro nový informační systém, který dokáže komplexně podpořit snahu o zefektivnění hospodaření s peněžními prostředky státního rozpočtu. Projekt, v rámci něhož dochází k naplnění uvedených snah, se nazývá Integrovaný informační systém státní pokladny (dále „IISSP“). IISSP představuje základní stavební kámen při budování systému optimalizovaného finančního řízení veřejných zdrojů. Moderní představa systému státní pokladny je tvořena základními rysy v podobě kontrolních a podpůrných funkcí při rozhodování o tom kolik, jakým způsobem a na co jsou využívány prostředky z veřejných financí. Základním cílem budování Státní pokladny je zabezpečení kvalitních, včasných a jednotných informací nezbytných pro správné a objektivní řízení státních financí. Tento projekt v sobě zahrnuje několik věcných oblastí, tzv. modulů. Příkladem takových modulů jsou Rozpočtový informační systém pro přípravu rozpočtu (dále „RIS-PR“), Rozpočtový informační systém pro rozpočtová opatření (dále „RISRE-ROP“) nebo Rozpočtový informační systém pro platební styk (dále „RISRE-PS“). Výše uvedené tři moduly nejsou úplným výčtem oblastí, které IISSP pokrývá, souvisí však úzce se zaměřením navržené právní úpravy a uvedená právní úprava se projevuje právě v těchto modulech.

Z věcné analýzy vyplynuly tři zásadní oblasti, které budou předmětem implementace v rámci nově navrhovaného informačního systému. Zároveň lze tyto oblasti použít i pro kategorizaci navrhovaných změn v rozpočtových pravidlech. Těmito oblastmi jsou:

I. PŘÍPRAVA ROZPOČTU

Navrhovaná novela nově legislativně zakotvuje nutný vývoj v oblasti rozpočtového systému pro sestavení a schválení státního rozpočtu, střednědobého výhledu, postupu pro vytvoření rozpočtového provizoria a změn zákona o státním rozpočtu. Jedná se o intuitivní rozpočtový

system, který maximálně zohledňuje požadavky na uživatelskou a administrativní nenáročnost. Pořízená data v RIS-PR se dále tzv. překlápí do RIS-RE.

II. REALIZACE ROZPOČTU

V této části jsou zahrnuty zejména změny týkající se vedení podrobných rozpočtů organizačních složek státu, provádění a schvalování rozpočtových opatření a sběr dat pro hodnocení plnění státního rozpočtu včetně dat o rozpočtovém provizoriu. Jsou zde zahrnuta zejména data, která mají zajistit vybilancování státního rozpočtu v každém okamžiku, umožnit společné zpracování více dokladů rozpočtových opatření jako jeden celek (WF, zanesení do chronologické evidence ve stejném okamžiku, společný reporting,...), schvalování pohybů v Regulaci zaměstnanosti a spravovat IISSP jako primární systém pro evidenci rozpočtových opatření.

III. PLATEBNÍ STYK

Změny, které jsou v rámci této části navrženy, se týkají zejména provádění rezervací ve státním rozpočtu, ověření rezervací po přijetí příkazů k platbě Českou národní bankou, zpracování údajů o operacích provedených Českou národní bankou, struktury účtů organizačních složek státu, stanovování rozpočtových limitů a jejich hospodaření se zálohami.

Modul platebního styku umožní efektivní řízení státních financí a dosažení transparentnosti ve výdajích státních prostředků, částečně realizovat cíle fiskální politiky státu, efektivně připravovat státní rozpočet a transparentně jej i realizovat a v neposlední řadě zavést kontroly výdajů ex-ante a ex-post.

U všech výše uvedených procesů jsou dotčenými subjekty ústřední orgány a jimi řízené organizační složky státu.

Nad rámec tří výše uvedených procesů je předmětem novely i zahrnutí dalších vybraných účtů pod pojem peněžní prostředky státní pokladny vč. povinnosti vést vybrané účty u České národní banky. Cílem novely je generování rozpočtových úspor prostřednictvím snížení úrokových nákladů na financování státního dluhu, zefektivnění emisní činnosti státu na peněžním trhu a tím v důsledku snížení nejistot financování státního dluhu na peněžním trhu vyplývajících z dluhové krize. Možnost disponibility s prostředky vedenými na vybraných účtech není touto novelou omezována.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Existence navrhované právní úpravy zakládá možnost implementace komplexního informačního a řídicího nástroje, který obsáhne celý rozpočtový proces od sestavení rozpočtu, změn rozpočtu až po plnění státního rozpočtu. Ucelenost takového řízení v jediném systému bude znamenat kvalitativně výrazný posun směrem k efektivnějšímu řízení státních financí. Cílem tohoto projektu je implementovat IISSP, a tím získat účinný transparentní, efektivní a centralizovaný nástroj pro řízení veřejných financí, konsolidaci vybraných ekonomických ukazatelů za veřejnou správu a komplexní přesné a včasné výkaznictví za celý veřejný sektor v souladu s mezinárodními standardy. Komplexní přístup v oblasti chápání systémů pro podporu řízení a rozhodování dále zdůvodňuje potřebu implementace integrovaného systémového řešení, které by bylo schopné poskytovat všechny relevantní informace nutné pro každodenní chod Státní pokladny. Tyto informace představují nutný základ pro podporu efektivních rozhodovacích procesů a jejich kontinuálního zlepšování.

4. Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

V čl. 42 Ústavy České republiky je řečeno, že návrh zákona o státním rozpočtu a návrh státního závěrečného účtu podává vláda. Tyto návrhy projednává na veřejné schůzi a usnáší se o nich jen Poslanecká sněmovna.

V čl. 33 odst. 2 Ústavy České republiky je řečeno, že Senátu však nepřísluší přijímat zákonné opatření ve věcech Ústavy, státního rozpočtu, státního závěrečného účtu, volebního zákona a mezinárodních smluv podle čl. 10.

V čl. 97 odst. 1 Ústavy České republiky je řečeno, že Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán. Vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu.

Předložený návrh zákona je zpracován v souladu s výše uvedenými ustanoveními Ústavy České republiky a není s nimi v rozporu.

Úprava státního rozpočtu České republiky není předmětem úpravy žádné mezinárodní smlouvy.

5. Soulad navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Úprava státního rozpočtu České republiky není předmětem úpravy žádné mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal souhlas Parlament a kterou je Česká republika vázána.

6. Soulad navrhovaného řešení se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii

Navrhovaná úprava není s právem Evropské unie v rozporu. Návrhu zákona se z předpisů Evropské unie dotýkají Smlouva o fungování EU, zejména články 310 a následující (finanční a rozpočtová ustanovení), články 119 a následující (hospodářská a měnová politika) včetně problematiky tzv. nadměrného schodku veřejných financí (článek 126 a Protokol č. 12 o postupu při nadměrném schodku), Protokol č. 12 o postupu při nadměrném schodku, který je přílohou Smlouvy o EU a Smlouvy o fungování EU a přímo použitelné předpisy EU (zejména předpisy upravující poskytování finanční pomoci z rozpočtu EU). Navrhovaná novela se nezabývá transpozicí směrnice 2011/85/EU do právního řádu České republiky; transpozici uvedené směrnice zajistí jiný zákon.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Náklady v rámci vlastního projektu Integrovaný informační systém státní pokladny na implementaci rozpočtového systému jsou cca 950 mil. Kč (částka zahrnuje dosavadní výdaje i dosud neukončené části Integrovaného informačního systému státní pokladny – cílové koncepty Rozpočtového informačního systému (RIS), část nákladů za licence, implementace modulů RIS-PR, RESRE-ROP a RISRE-PS).

8. Dopady na národnostní menšiny a životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá přímý vliv na národnostní menšiny a životní prostředí.

9. Zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (malá RIA)

9.1. Důvod předložení:

Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

V posledním desetiletí je vyvíjen tlak na neustálé zkvalitňování řízení veřejných financí. Tento tlak v poslední době ještě zesílil, a to zejména v souvislosti s krizí, se kterou se potýkají ekonomiky v rámci Evropské unie. Zásadním jmenovatelem všech návrhů na zlepšení řízení veřejných financí je včasný přístup k informacím a vhodný nástroj k jejich analýze a využití pro řízení. Data, která byla využitelná pro řízení veřejných financí byla doposud v České republice dostupná s časovým odstupem měsíců či čtvrtletí zpětně. Využitelnost takových dat pro operativní řízení je tudíž silně omezená.

Cílem regulace je efektivněji a operativněji za pomoci moderního informačního systému provádět zejména následující procesy:

1. Sestavení státního rozpočtu, střednědobého výhledu (obdobně i pro sestavení rozpočtu v době provizoria) a přípravu novel zákona o státním rozpočtu.
2. Na základě jediného platného rozpočtu organizačních složek státu, který je výsledkem procesu I. v tomto rozpočtu provádět rozpočtová opatření a evidovat je.
3. Provádět rezervace rozpočtu u organizačních složek státu (vč. kontroly existence této rezervace po přijetí příkazu k platbě Českou národní bankou a následného zpracování údajů o provedených operacích) a zobrazovat plnění státního rozpočtu.

Rizikem spojeným s nečinností je především rostoucí mezinárodní kritika o neefektivním řízení hospodaření s veřejnými prostředky a zpožděný přístup k informacím, který silně omezuje jejich využitelnost v operativním řízení.

9.2. Návrh variant řešení:

Návrh možných řešení včetně varianty „nulové“

Varianta 0:

Bude zachováno současné znění zákona o rozpočtových pravidlech. Tato varianta bude znamenat, že veškeré činnosti, které byly a jsou v rámci budování rozpočtového systému vykonávány, budou pozastaveny, s rizikem nulové náhrady na vrácení či kompenzaci vynaložených prostředků. Stát bude dále muset uhradit smluvní náklady při předání systému, který však z důvodu chybějící legislativy nebude možno používat. Stávající praxe v rozpočtovém procesu bude zachována bez ambice na zkvalitnění jeho řízení.

Varianta 1:

Provedení navrhovaných legislativních změn, které umožní zavedení a používání rozpočtového systému.

Výhody varianty 1:

- Operativní řízení při pracích na sestavení státního rozpočtu, střednědobého výhledu, rozpočtového provizoria a novely zákona o státním rozpočtu.
- Aktuální přehled o stavech rozpočtu vč. rezervací na všech organizačních složkách státu dostupný v tzv. online režimu.
- Včasná dostupnost relevantních dat a tím možnost efektivnějšího řízení prostředků státního rozpočtu.
- Připravenost subjektů na implementaci nového rozpočtového systému.

Nevýhody varianty 1:

- Vysoké prvotní náklady na vybudování systému a finanční náklady na provoz systému včetně personálních nároků a náklady na úpravu ekonomických informačních systémů jednotlivých subjektů.

Dotčené orgány

- ústřední orgány a jimi řízené organizační složky státu.

9.3. Vyhodnocení nákladů a přínosů:

Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Varianta 0:

Tato varianta neznamena kvalitativně žádný posun ve snaze efektivněji řídit veřejné prostředky, zároveň se stává zřídka možností realizovat úspory plynoucí ze zamýšlených zlepšených postupů a procesů a zároveň znehodnocuje již vynaložené prostředky, které byly proinvestovány za účelem přípravy na variantu 1.

Varianta 1:

Náklady byly dosud vyčísleny na cca 950 mil. Kč. Zároveň jsou vyhodnocovány výrazné přínosy plynoucí z úspory realizované dalším nepoužíváním dosud využívaných informačních systémů např. tzv. šachmatky, ARIS apod. Nejpodstatnějším přínosem však bude včasnost získaných informací a možnost na základě nich efektivně řídit veřejné prostředky.

Konzultace

V rámci implementace projektu IISSP jsou do projektu zapojovány i další orgány vně Ministerstva financí. Jedná se zejména o vybraná ministerstva zapojená do pilotních provozů a probíhající jednání o cílovém stavu např. s ČNB a dalšími ústředními orgány. V rámci Ministerstva financí byly konzultovány zejména praktické dopady navrhovaných legislativních změn se zástupci podřízených organizačních složek.

9.4. Návrh řešení:

Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Zhodnocení varianty 0:

Varianta neposkytuje žádný posun směrem k vytyčenému cíli a její výběr by zmařil několikaleté úsilí a náklady, které byly vynaloženy za účelem přípravy změn ve variantě 1.

Zhodnocení varianty 1:

Varianta zajišťuje možnost plného nasazení informačního systému, kterým bude možno řídit rozpočtový proces. Dlouhodobé úsilí vybudovat takový systém bude naplněno, a to spolu s cílem zvýšit efektivitu v řízení veřejných prostředků. Dostupnost a včasnost relevantních dat se kvalitativně výrazně zlepší.

Výběr nejvhodnějšího řešení:

S ohledem na stav vykonaných činností, již investované prostředky a celkově vysokou připravenost na přijetí navrhovaných změn je nejvhodnější přijmout variantu 1.

Implementace a vynucování

Za implementaci a vynucování nové právní úpravy bude odpovědné Ministerstvo financí.

Přezkum účinnosti

Účinnost navrhované právní úpravy bude možné posoudit po nasazení plné funkcionality dodávaného informačního systému, a to s patřičným časovým odstupem nutným pro posouzení jeho fungování v rutinním provozu, tj. po 31. 12. 2015.

B. Zvláštní část

1. K části první

1.1. K článku I

K bodům 1. - 3., 24. - 28. a 30.

V souvislosti s projektem státní pokladny a cílem zvýšení efektivity emisní činnosti státu se navrhuje zahrnutí dalších účtů do peněžních prostředků státní pokladny. Jedná se o přirozený krok v rámci technických reforem vlády, který povede k nezpochybnitelným rozpočtovým úsporám při financování a správě finančního majetku státu v souladu s běžnou mezinárodní praxí. Dojde také k narovnání dlouhodobě pokřivených finančních vztahů mezi řízením likvidity centrální vlády a domácího bankovního sektoru. V současnosti dochází k neefektivnímu rozptýlení likvidity státního rozpočtu do bankovního sektoru, prostřednictvím kterého provádí Ministerstvo financí následné výpůjční operace, které zároveň financují likviditu, která vzniká na základě rozpočtového vztahu k věcně příslušné kapitole státního rozpočtu.

Dále se navrhuje vymezit peněžní prostředky státní pokladny výhradně jako prostředky na účtech, které jsou podřízeny jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny a jsou vedeny výhradně v České národní bance. Současná úprava zahrnuje pod prostředky státní pokladny také prostředky, které nespádají pod souhrnný účet státní pokladny a dokonce také prostředky na účtech, které nevede Česká národní banka.

Vzhledem ke skutečnosti, že stát má k dispozici nejen korunovou likviditu, ale také likviditu v cizích měnách (zejména v euru), a zároveň neexistuje technický nástroj k efektivnímu řízení cizoměnové likvidity a jejímu případnému využití ke krátkodobému financování státu, navrhuje se zakotvení souhrnných účtů v jednotlivých cizích měnách vedle stávajícího korunového souhrnného účtu státní pokladny. Účty uvedené v § 33 odst. 1 budou zařazovány pod jednotlivé souhrnné účty podle denominace prostředků na těchto účtech. Ministerstvo financí tak bude mít v reálném čase přehled o disponibilních zdrojích v jednotlivých měnách a bude tak moci provádět sladění prováděných platebních operací

s dostupnou likviditou a krátkodobě zhodnocovat veškeré dostupné prostředky, což přispěje ke snížení úrokových výdajů na financování státního dluhu.

Dle navrhované úpravy již nebudou součástí státní pokladny peněžní prostředky na účtech vedených v bankách a proto je redundantní vyžadovat udělení souhlasu bankám, jelikož jimi vedené účty nebudou podřízeny státní pokladně.

K bodu 4.

Dosavadní definice, podle níž financujícími položkami jsou „peněžní operace spojené s řízením peněžní likvidity státního rozpočtu“, vede někdy k domněnce, že financujícími položkami jsou i pohyby účtů pro řízení likvidity státní pokladny. Peněžními operacemi spojenými s řízením peněžní likvidity státního rozpočtu se rozumějí operace, které mají vztah k financování salda státního rozpočtu, což operace na účtech pro řízení likvidity státní pokladny nejsou. Tyto účty mají charakter spravovaných prostředků a neslouží k financování schodku státního rozpočtu. Ministerstvo financí používá dočasně volné peněžní prostředky těchto účtů ke krátkodobému investování za účelem jejich zhodnocení, a to v miliardových částkách. Na korunovém účtu řízení likvidity státní pokladny č. 11949-12523001/0710 i na připravovaných cizoměnových účtech řízení likvidity probíhají, resp. budou probíhat obchody s cílem zhodnocení volných prostředků v rámci souhrnného účtu státní pokladny na finančních trzích, a to formou aktivních depozitních operací a repo-operací. V rámci souhrnného účtu státní pokladny jsou zhodnocovány jednak netermínované vklady státních finančních aktiv, dále zůstatky účtů pro převod daní finančním úřadům a státním fondům a konečně rezervní fondy organizačních složek státu. Považovat operace na účtech pro řízení likvidity státní pokladny za financující položky a tedy je sledovat rozpočtovou skladbou (§ 2 odst. 4) je z uvedených důvodů zcela nevhodné. Zařazovat vydávání peněžních prostředků z účtů řízení likvidity státní pokladny a jejich splátky na tento účet od subjektů, které si tyto prostředky vypůjčily, na položky třídy 8 rozpočtové skladby, tj. na položky financování, znamená zkreslovat údaje o krytí schodku státního rozpočtu a použití jeho dočasného přebytku. Proto je třeba definici financujících položek změnit tak, že místo peněžních operací spojených s řízením peněžní likvidity státního rozpočtu budou peněžní operace spojené s řízením státního dluhu se zdůrazněním, že peněžní operace na účtech řízení likvidity státní pokladny mezi ně nepatří.

K bodu 5.

V rámci ustanovení se definuje rozsah a funkce rozpočtového systému, prostřednictvím něhož budou ústřední orgány a jimi řízené organizační složky státu plnit zákonem stanovené povinnosti.

K bodu 6.

Vzhledem k tomu, že organizační složky používají různé rozpočtové systémy, existuje nebezpečí, že data v systémech se budou lišit. Navrhuje se stanovit, že za správné budou považovány údaje obsažené v rozpočtovém systému.

K bodům 7. a 8.

Ustanovení umožňují sestavit ústředním orgánům a jimi řízeným organizačním složkám státu střednědobý výhled za státní rozpočet v členění dle rozpočtové skladby přímo v rozpočtovém systému. Práce na sestavení střednědobého výhledu řídí Ministerstvo financí. Vzhledem k tomu, že rozpočtový systém bude disponovat mnohem větším rozpočtovým detailem než doposud, jeví se dosavadní výčet obsahu střednědobého výhledu jako nadbytečný.

K bodům 9. a 10.

Ustanovení zabezpečují jednotný a systémově konzistentní přístup při zpracování dat soustředěných v rámci prací na sestavení státního rozpočtu v rozpočtovém systému. V návaznosti na větu první se zároveň navrhuje, aby součástí vládního návrhu zákona o státním rozpočtu byly takové rozpočty tzv. parlamentních kapitol, o kterých rozhodl rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny nebo s nimi alespoň souhlasí vláda a které v rámci stanovených vládních priorit hodlá zabezpečit. Případný nesouhlas s rozpočtem kapitol lze řešit v rámci jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o vládním návrhu zákona o státním rozpočtu.

K bodům 11. a 12.

Uvedené ustanovení zabezpečuje sblížení metodických postupů, které jsou při vyčíslení střednědobých výdajových rámců používány. Doposud byla používána metodika sestavování státního rozpočtu, metodika fiskálního cílení a metodika ESA95. Uvedeným ustanovením se

metodika fiskálního cílení, která byla pouze národního charakteru, ruší. Nadále se bude používat metodika sestavování státního rozpočtu, která je založena na peněžní bázi a metodika ESA95, která je založena na akruálním principu a využívá se při vykazování dat vůči EU. Zároveň se uvedeným ustanovením navrhuje vykazovat střednědobé výdajové rámce vždy v konsolidované podobě, tj. vyloučit vzájemné dotační vztahy mezi státním rozpočtem a státními fondy.

K bodu 13.

Ministerstvo financí může zároveň oznámit spolu s částkami schválenými vládou ještě další závazné číselné údaje, které správci kapitol obdobně oznámí organizačním složkám státu v jejich působnosti. Ustanovení umožní Ministerstvu financí efektivněji řídit práce na sestavení státního rozpočtu. Příkladem takových dalších závazných údajů mohou být výdaje na platy nebo výdaje na výzkum, vývoj a inovace.

K bodu 14.

Při analýze rozpočtových procesů (sestavení státního rozpočtu a střednědobého výhledu, rozpočtového provizoria a novely zákona o státním rozpočtu) se došlo k závěru, že je jednoznačně efektivní uvedené procesy a jejich specifika systematicky co možná nejvíce sbližovat tak, aby mohl být k jejich informační podpoře využit jeden řídicí nástroj. V souvislosti s tímto cílem však vyvstala potřeba provést úpravu legislativy v případě rozpočtového provizoria. Proto budou i v době rozpočtového provizoria existovat závazné ukazatele, které budou organizačními složkami státu rozepsány do podoby podrobného rozpočtu. Existence takového rozpisu však zároveň v zájmu zachování určité míry flexibility v provizorním rozpočtu vyžaduje možnost provádění rozpočtových opatření. Vzhledem k charakteru provizorního hospodaření však budou existovat pouze rozpočtová opatření v rámci jednotlivých závazných ukazatelů.

K bodu 15.

Rozpočtová pravidla definují Informační systém programového financování (viz § 12 odst. 3), ve kterém se evidují specifická rozpočtová data, která vzhledem k nutnosti nevytvářet duplicitní data, byla do rozpočtového systému začleněna. Nově se tedy navrhuje, aby Informační systém programového financování předával údaje do rozpočtového systému.

K bodu 16.

Úprava v návaznosti na změnu v bodě 15.

K bodu 17.

Navrhuje se, aby se na dotace poskytované z Národního fondu přiměřeně vztahovalo ustanovení o paušálních výdajích nebo nákladech a o dotacích poskytovaných krajům a Regionálním radám regionů soudržnosti.

K bodům 18., 22. a 29.

V hospodaření organizačních složek státu bude nově zakotvena povinnost provést v rozpočtovém systému rezervaci, a to dříve než vznikne právní důvod pro výdej peněžních prostředků. Zároveň musí být před rezervací provedena předběžná řídicí kontrola (mimo rozpočtový systém). Uvedená rezervace bude v rozsahu třídění daného rozpočtovou skladbou. Provedení rezervace v rozpočtovém systému umožní řídit disponibilitu rozpočtu organizačních složek státu a je podmínkou pro provedení platebního příkazu Českou národní bankou. Obdobně se postupuje i v případě hotovostních operací. Česká národní banka existenci rezervace ověřuje, a není-li toto ověření možné, jsou platební příkazy odmítnuty. V případě, že není v provozu rozpočtový systém, se provádí úhrady dle pokynů Ministerstva financí. Uvedené ustanovení zabezpečí informovanost o disponibilním rozpočtu na všech organizačních složkách státu.

K bodům 19. a 21.

Navrhuje se, aby organizační složky státu vedly své rozpočty v rozpočtovém systému. Zároveň se v rozpočtovém systému budou provádět rozpočtová opatření a povede se jejich chronologická evidence. Doposud měla povinnost vést chronologickou evidenci organizační složka státu. Rozpočtové opatření bude provedeno zanesením do chronologické evidence, která bude součástí rozpočtového systému. Jediný platný rozpočet organizační složky státu bude v rozpočtovém systému a bude jej možno měnit pouze rozpočtovými opatřeními, která budou

provedena v rozpočtovém systému. Ustanovení systematicky sjednotí rozpočty všech organizačních složek státu, čímž zabezpečí ucelený přehled o vývoji rozpočtu na denní bázi.

K bodům 20. a 41.

Vzhledem k tomu, že se navrhuje provádění rezervací před platbou, jeví se zachování rozpočtových limitů jako nadbytečné.

K bodu 23

Vzhledem k tomu, že zdrojové jednotky nejsou upraveny, není možné je požadovat jako náležitosti žádostí o rozpočtová opatření.

K bodu 31

Jde o legislativně-technickou úpravu v souvislosti s vložením nového odstavce 5 do § 45.

K bodu 32.

Jde o terminologickou změnu provedenou v souvislosti se zákonem o Finanční správě České republiky.

K bodu 33.

Navržené doplnění § 44a odst. 7 zpřesňuje znění tohoto ustanovení a odstraňuje případné nejasnosti při jeho aplikaci.

K bodům 34., 35., 37., 39 a 42.

Ustanovení o zřízení pouze jednoho příjmového a jednoho výdajového účtu státního rozpočtu pro každou organizační složku státu umožní realizovat výrazné úspory ve výdajích, které souvisejí se správou velmi vysokého počtu rozpočtových účtů organizačních složek státu. Existence mnoha účtů je přitom nezřídka vyvolána pouze potřebou klasifikovat peněžní toky. Pro potřeby klasifikace peněžních toků však plně postačí rozpočtová skladba a u výdajů i existence platné rezervace v rozpočtovém systému. Ministerstvo může z důvodu složité vnitřní organizační struktury povolit výjimky. Zároveň se dovoluje zřídit jeden příjmový a jeden výdajový účet i u kapitol Všeobecná pokladní správa, Operace státních finančních aktiv a Státní dluh, a to vzhledem k faktu, že nejsou organizačními složkami státu.

K bodům 36. a 40.

Vzhledem k ustanovení, kterým se zřizuje v každé organizační složce státu pouze jeden příjmový a jeden výdajový rozpočtový účet, pozbývá opodstatnění i zálohové hospodaření na účtech vnitřních organizačních jednotek. Tyto účty se taktéž zrušují. Zálohové hospodaření je ponecháno pouze u vnitřních organizačních jednotek Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva obrany působících v cizině, a to na běžných účtech u bank v zahraničí.

K bodu 38.

Znění § 49 odst. 10 rozpočtových pravidel je navrženo v souladu s faktem, že každá organizační složka státu bude mít zřízen pouze jeden příjmový a jeden výdajový účet. Dále se navrhuje umožnit vrácení podílu na clech a také příslušenství všech vyjmenovaných příjmů.

1.2. K článku II

První přechodné ustanovení je navrženo z důvodu nutnosti úpravy střednědobého výdajového rámce, který bude po nabytí účinnosti navrhované změny stanovován odlišným způsobem.

V dalších přechodných ustanoveních se dává uvedeným subjektům lhůta 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na splnění povinnosti vést účty u České národní banky.

2. K části druhé a třetí

2. 1. K článkům III a IV

Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon, a zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, v sobě zahrnují ustanovení, která říkají, že: *“Vláda připraví každoročně závazná pravidla poskytování finančních příspěvků a způsobu kontroly jejich využití, která jsou přílohou státního rozpočtu.”*

Je zřejmé, že svázání těchto pravidel se zákonem o státním rozpočtu je věcně zcela nesourodé a účelové (a to vzhledem k faktu, že zákon o státním rozpočtu má zcela dle Jednacího řádu PSP ČR odlišný proces schvalování a z politického pohledu je průchodnost a schválení zákona o státním rozpočtu prioritním bodem). Zákon o státním rozpočtu má zcela jiné funkce a poslání, přičemž jeho svázání s pravidly k lesnímu a vodnímu zákonu zákon o státním rozpočtu znepřehledňuje a narušuje jeho integritu. Ruku v ruce s těmito ideovými rozpory jdou i organizační a technické problémy. Jak lesní, tak vodní zákon jsou zcela

v kompetenci Ministerstva zemědělství, a to včetně přípravy uvedených příloh. Na podobu těchto příloh nemá Ministerstvo financí jakýkoli vliv, ačkoli jsou pak součástí návrhu zákona o státním rozpočtu, který předkládá právě Ministerstvo financí. Navržené ustanovení tak umožňuje odstranit všechna výše jmenovaná negativa a navrácí zákonu o státním rozpočtu jeho přehlednost a integritu.

3. K části čtvrté

3.1. K článku V

Navrhovaná účinnost vychází z harmonogramů, na základě kterých jsou implementována technická řešení a informační nástroje podporující spuštění rozpočtového systému.

V Praze dne 11. dubna 2012

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

Ing. Miroslav Kalousek, v.r.
ministr financí